

Invitasjon til medlemmene i Kompetansepolitisk råd til å gi skriftlig innspill til utvikling av tiltak i kompetansereform

Regjeringen er i gang med utvikle tiltak i en kompetansereform. Vi ber derfor medlemmene i Kompetansepolitisk råd om skriftlige innspill til to forslag til tiltak som vi ønsker å sette i gang raskt. Forslagene er basert på Nasjonal kompetansepolitisk strategi og innspill som medlemmene i Kompetansepolitisk råd har gitt tidligere. Vi ber dere særlig om å gi tilbakemelding på treparts bransjeprogram.

For å kunne ta innspillene med i pågående prosesser, ber vi om skriftlige innspill til postmottak@kd.dep.no med frist 30.05. Merk e-posten med *innspill til kompetansereform*. Det vil bli anledning til å gi innspill til utforming av tiltak også senere.

Innspillene vil legges ut på regjeringen.no, på [Kompetansepolitisk råds nettside](#).

Treparts bransjeprogram

Bakgrunn

I Nasjonal kompetansepolitisk strategi er et av hovedinnsatsområdene læring i arbeidslivet og bedre bruk av kompetanse. Forslaget om treparts bransjeprogram følger særlig opp følgende punkter i strategien:

- Synliggjøre og utvikle karrieremuligheter i yrkesfaglige utdanninger og yrker.
- Arbeide mer systematisk for å koble kompetansebehov i virksomheter og ulike klynger og næringsmiljø til utdannings- og opplæringstilbydere for utvikling av relevante etter- og videreutdanningstilbud.

I dag er mulighetene for etter- og videreutdanning begrenset for fagarbeidere. Det er særlig lav deltakelse i etter- og videreutdanning i deler av privat sektor som har mange lavt utdannede. Mange små og mellomstore bedriftene har ikke ressurser til å gjennomføre kompetanseheving for sine ansatte. For personer som arbeider i bransjer med høy grad av digitalisering og omstilling vil et nytt fagbrev, etter- og videreutdanning eller en fagskoleutdanning styrke deres muligheter i arbeidsmarkedet.

Om tiltaket

Regjeringen vil prøve ut bransjeprogram i utvalgte fylker og bransjer. Målet med programmet vil være å øke deltakelse i etter- og videreutdanning i utsatte bransjer. Hvilken type opplæring eller utdanning som skal inngå i programmet, vil defineres i samarbeid med bransjen. Det kan være snakk om at en større andel av ansatte tar et fagbrev eller et nytt fagbrev, påfyll i form av en modul i et lærefag, deltakelse i annen opplæring, fagskoleutdanning eller korte videreutdanningstilbud fra en høyere utdanning.

Regjeringen ønsker å utforme bransjeprogrammet som et gjensidig forpliktende spleiselag. Det betyr at myndighetene vil stille sine virkemidler innenfor opplæring til rådighet. Samtidig forventes det at virksomhetene også investerer egne ressurser, og at den enkelte ansatte investerer noe fritid.

Vi ønsker innspill på følgende spørsmål:

- Hvilke bransjer er mest aktuelle for et slikt program?
- Hva er forutsetningene for at et treparts bransjeprogram skal bli vellykket?

Utvikling av fleksibel videreutdanning i digital kompetanse

Bakgrunn

I Nasjonal kompetansepolitisk strategi er et av hovedinnsatsområdene læring i arbeidslivet og bedre bruk av kompetanse. Dette forslaget følger opp følgende punkter i strategien:

- Styrke og videreutvikle den digitale kompetansen i hele arbeidsstyrken for å utnytte den teknologiske utviklingen og sikre nødvendig omstilling
- Arbeide mer systematisk for å koble kompetansebehov i virksomheter og ulike klynger og næringsmiljø til utdannings- og opplæringstilbydere for utvikling av relevante etter- og videreutdanningstilbud.

Til tross for økte omstillingsbehov går deltakelsen i etter- og videreutdanning ned (Lærevilkårsmonitoren 2017). Det er mye som tyder på at det er markedssvikt i markedet for etter- og videreutdanning, og særlig når det gjelder tilbud som er tilpasset bedrifters behov for digital kompetanse. En NIFU-undersøkelse fra 2015 viser at det er lite samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner og næringsliv om etter- og videreutdanning.¹ Utdanningstilbyderne kjenner i liten grad til behovene i næringslivet, de har lite kapasitet og få insentiver til å utvikle tilbud. Universiteter og høyskoler opplever at markedssvingninger fører til ustabil etterspørsel fra næringslivet og at det derfor er risikabelt å utvikle tilbud når etterspørselen er så usikker. Tilbudene som er rettet mot næringslivet er i stor grad rettet mot økonomi og ledelse og i mindre grad mot teknologi og digitalisering. Små og mellomstore bedrifter har på sin side ofte vanskeligheter med å identifisere sine kompetansebehov og finne fram i markedet.

Om tiltaket

Regjeringen vil utarbeide et tiltak for å støtte utvikling av fleksible videreutdanningstilbud innen digital kompetanse. Tiltaket går ut på å lyse ut en konkurranse om å støtte utvikling av korte og tilpassede tilbud innenfor digital kompetanse som er utviklet i samarbeid med bedrifter/næringsmiljø og utdanningsinstitusjoner (fagskoler og høyere utdanning). Dette kan for eksempel være videreutdanningspakker som er satt sammen av flere enkeltstående moduler. Tilbudene kan være innenfor teknologi (for eksempel kunstig intelligens, ikt-sikkerhet, sensor-teknologi osv.), men også videreutdanning som kan støtte innføring av ny organisering av arbeidsprosesser og ny arbeidsdeling mellom mennesker og maskin. Tilbudene bør utformes slik at de kan kombineres med tilnærmet full jobb, for eksempel nettbasert opplæring og/eller samlinger.

Vi ber om innspill på hvordan dette tiltaket kan utformes slik at det treffer arbeidslivets behov best mulig.

¹ Tømte mfl.: Kartlegging av etter- og videreutdanningstilbud i Norge. NIFU-rapport 2015:39
<https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2375197>